

Bijlage fiscale klimaatmaatregelen in pakket Belastingplan 2024, overzicht impactanalyses en afbouw fossiele regelingen

Toelichting fiscale klimaatmaatregelen in het pakket Belastingplan 2024

➤ *Verduurzaming: EIA, MIA en financiering aanschafsubsidie tweedehandsemissievrije auto's*

De milieu-investeringsaftrek (MIA), de willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil) en de energie-investeringsaftrek (EIA) zijn drie regelingen die onlangs positief geëvalueerd zijn. Het kabinet stelt daarom voor de horizonbepaling met vijf jaar te verlengen tot en met 31 december 2028. Daarnaast wordt voorgesteld het aftrekpercentage van de EIA per 1 januari 2024 te verlagen van 45,5% naar 40%. Hierdoor daalt weliswaar het financiële voordeel per investering, maar kunnen meer ondernemers gebruik blijven maken van de EIA. Verder heeft het kabinet besloten om het budget van de EIA per 2025 en de MIA respectievelijk per 2025 en 2027 significant structureel te verhogen. Door deze aanpassingen worden ondernemers ook de komende jaren financieel ondersteund bij het doen van investeringen in milieuvriendelijke en energiebesparende bedrijfsmiddelen. Tot slot stelt het kabinet voor de vaste voet in de bpm met 200 euro te verhogen ter dekking van extra budget voor de subsidie (SEPP) voor aanschaf en private lease van tweedehands emissievrije personenauto's.

➤ *Verduurzaming glastuinbouw*

In het wetsvoorstel "Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw" is een pakket aan fiscale maatregelen voor de glastuinbouwsector opgenomen. Met de aanpassingen die het kabinet voorstelt, krijgt de glastuinbouwsector vanaf 2025 een effectieve prijsprikkel om te verduurzamen en wordt een budgettaire opbrengst gerealiseerd. Binnen de energiebelasting gaat het om het afschaffen van het verlaagd tarief voor de glastuinbouw (met afbouwpad tussen 2025 – 2029) en het beperken van de inputvrijstelling voor gebruik van aardgas bij elektriciteitsopwekking (met lineair ingroeipad tussen 2025 – 2029). Deze maatregel is met name gericht op de glastuinbouwsector, maar raakt ook de industrie en de elektriciteitssector. Naast de aanpassingen in de energiebelasting wordt per 2025 en aparte CO₂-heffing voor de glastuinbouwsector geïntroduceerd, die als doel heeft om – in aanvulling op de hiervoor beschreven fiscale maatregelen – het restemissiedoel van 4,3 Mton CO₂ in 2030 te borgen. Deze maatregel is afgesproken in het *convenant Energietransitie Glastuinbouw 2022-2030* en volgt het individuele sectorsysteem op.

➤ *Stimuleren klimaatneutrale industrie en circulaire industrie: afschaffen vrijstellingen en verhogen CO₂-minimumprijs*

Tot slot is in het wetsvoorstelwetsvoorstel "Wet fiscale klimaatmaatregelen elektriciteit en industrie" een aantal fiscale vergroeningsmaatregelen ten aanzien van specifiek de industrie en elektriciteitssector opgenomen. Om bedrijven in de industrie en elektriciteitssector meer investeringszekerheid te bieden wordt het prijspad van de minimumprijs voor CO₂-uitstoot voor zowel de elektriciteitssector als de industrie vanaf het jaar 2024 verhoogd. Daarnaast stelt het kabinet voor om de vrijstelling in de kolenbelasting voor duaal en non-energetisch verbruik van kolen af te schaffen per 2028. Door het vervallen van de vrijstelling krijgt de cokes-, ijzer- en staalindustrie een stevigere prikkel om het kolengebruik uit te faseren. Tot slot worden de vrijstellingen in de energiebelasting voor metallurgische, mineralogische en elektrolytische procedés en voor chemische reductie afgeschaft per 1 januari 2025.

➤ *Geen nadere tariefaanpassingen in de energiebelasting voor aanvullende CO₂-reductie*

In het voorjaarspakket klimaat is afgesproken om, bovenop de tariefmutaties die vorig jaar zijn vastgelegd in het BP2023, de tarieven in de energiebelasting tussen 2025 en 2030 stapsgewijs aan te passen om 1,2 Mton extra CO₂-reductie te realiseren. Het kabinet heeft gezien zijn demissionaire status besloten besluitvorming over eventuele aanpassing van de energiebelastingtarieven ten behoeve van aanvullende CO₂-reductie aan het volgende kabinet te laten. Om een beeld te krijgen van de mogelijke effecten en benodigde tarieven heeft CE Delft een impactanalyse uitgevoerd en heeft Berenschot interviews bij een aantal energie-intensieve bedrijven afgenomen over de belemmeringen die zij op dit moment ervaren om te verduurzamen (zie bijlage CE Delft tariefaanpassingen energiebelasting en Berenschot tariefaanpassingen energiebelasting).

Ter onderbouwing van de fiscale voorstellen op het vlak van klimaat zijn een aantal impactanalyses uitgevoerd. Daarnaast zijn een aantal impactanalyses uitgevoerd om te onderzoeken wat de effecten zijn van het afbouwen van bepaalde fiscale fossiele regelingen. Een totaaloverzicht is opgenomen in onderstaande tabel 1.

➤ *Overzicht impactanalyses*

Tabel 1 – overzicht impactanalyses fiscale klimaatregelen	
Onderwerp	Onderzoeksbureau
Tariefstudie CO ₂ minimumprijs	Frontier
Regelingen in de energiebelasting die reeds in het coalitieakkoord zijn afgesproken om af te schaffen: Vrijstelling voor metallurgische en mineralogische procedés Inputvrijstelling voor WKK's Verlaagd energiebelastingtarief glastuinbouw	Trinomics
Vrijstellingen voor non-energetisch en duaal verbruik: Vrijstelling in de kolenbelasting voor duaal en non-energetisch verbruik kolen Vrijstelling in de energiebelasting voor non-energetisch verbruik aardgas Raffinaderijvrijstelling Het niet heffen van accijns over non-energetisch verbruik van minerale oliën (onder andere nafta voor plasticproductie)	Kalavasta
Analyse verduurzamingsopties fossiele feedstock	Berenschot, apart verstuurd door het ministerie van EZK.
Fiscale regelingen gericht op elektriciteitsproductie: Inputvrijstelling energiebelasting voor gebruik aardgas bij elektriciteitsproductie Vrijstelling in de kolenbelasting voor gebruik kolen bij elektriciteitsproductie	Berenschot
Degressieve tariefstructuur energiebelasting	CE Delft (onderdeel van studie naar 1,2 Mton CO ₂ -reductie) Berenschot (interviews bedrijven tariefaanpassingen EB)
Teruggaafregeling non-profit instellingen	CE Delft
Fiscale regelingen gericht op internationale lucht- en scheepvaart: Vrijstelling gebruik van kerosine in het internationale luchtverkeer Vrijstelling gebruik van diesel- en stookolie voor de zeescheepvaart en binnenvaart (inclusief visserij)	CE Delft
Afwijkend accijnstarief diesel ten opzichte van benzine	Revnext

Afbouw fossiele regelingen

In tekstvak 1 van bijlage 25 van de Miljoenennota is een overzicht opgenomen van de (voorgenomen) stappen die het kabinet reeds heeft gezet in de afbouw van fiscale en niet-fiscale regelingen die invloed hebben op fossiel energiegebruik. In de bijlage van de Miljoenennota is dit bedrag berekend op 6,2 mld. euro.

Een belangrijk deel van deze afbouw komt door aanpassing van de elektriciteitstarieven in de energiebelasting (circa 5 mld.) en aardgastarieven in de energiebelasting (circa 300 mln.). In dit overzicht van de MJN is voor de afbouw van de degressiviteit van de energiebelastingstarieven gerekend met de verbruikscijfers van 2030, terwijl de omvang van de fossiele subsidie voor 2023 is berekend op basis van de verbruikscijfers in 2023. Door de energietransitie en grondslagverbredende maatregelen in de energiebelasting (afschaffen van een aantal regelingen per 2025, zie ook hieronder) is het voor de berekening van de afbouw van fossiele subsidies zuiverder de grondslag van de energiebelasting van 2023 te hanteren.

Uitgaande van prijspeil 2023 en de belastinggrondslag van de energiebelasting in 2023 is een aanvullende berekening gemaakt voor afbouw van degressiviteit. In deze berekening komt de afbouw van de degressieve tariefstructuur voor aardgas en elektriciteit uit op respectievelijk 155 mln. en 3,8 mld. Hiervan uitgaande, bedraagt de totale afbouw van fossiele subsidies 4,8 mld. euro. Richting 2030 neemt het budgettair belang van de afbouw van de degressiviteit toe tot het in de Miljoenennota genoemde bedrag van ruim 6 mld.

Overzicht fossiele subsidies die reeds worden afgebouwd	
Regeling	Budgettair belang
<i>Fiscale maatregelen</i>	
Minder degressief maken energiebelasting aardgas	Circa € 155 mln. (uitgaande van 2030-tarief en verbruikscijfers in 2023)
Minder degressief maken energiebelasting elektriciteit	Circa € 3,8 mld. (uitgaande van 2030-tarief en verbruikscijfers in 2023)
Afschaffen verlaagd tarief in de energiebelasting voor glastuinbouw (afbouwpad 2025 – 2030)	€ 171 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Beperken inputvrijstelling aardgas in de energiebelasting (gericht op WKK's, ingroei-pad 2025 – 2030)	€ 159 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen energiebelastingvrijstelling voor metallurgische en metallurgische procedés per 2025	€ 123 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen vrijstelling voor elektriciteit gebruikt voor chemische reductie en elektrolytische procedés	€ 12 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen vrijstelling in de kolenbelasting voor duaal en non-energetisch verbruik per 2028	€ 71 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen teruggaafregeling energie-intensieve processen per 2023	€ 8 mln. (2020, niet meer opgenomen in overzicht I)
1e versobering van een aantal bijzondere regelingen in de autobelastingen: <ul style="list-style-type: none"> • Het kwartarief voor kampeerauto in de MRB wordt versoberd naar een halftarief vanaf 2026. • Het kwartarief in de MRB voor paardenvervoer komt te vervallen vanaf 2026, • De MRB vrijstelling voor oldtimers wordt vanaf 2028 versoberd naar een vrijstelling voor auto's met bouwjaar tot 1988. • De teruggave voor geldtransport in de BPM wordt per 2026 afgeschaft. 	Circa € 200 mln.

<ul style="list-style-type: none"> • Het nihil tarief in de MRB voor OV-autobussen op liquified petroleum gas (LPG) of aardgas wordt per 2030 afgeschaft. • De verlaagde brandstof toeslag personen- en bestelauto's op CNG, LNG of LPG vervalt per 2026. 	
<i>Uitgavenmaatregelen</i>	
Afschaffen indirecte kostencompensatie ETS bedrijven	€ 82 mln. (2022)
TOTAAL	Circa € 4,8 mld.